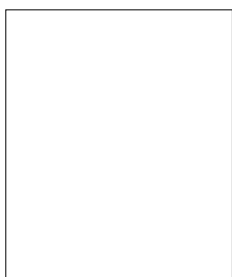

خصوصی سازی بدون آزادسازی

گفتگوی اختصاصی با عبدالحمود ضرابی، مدیر عامل شرکت بیمه کارآفرین

عبدالحمود ضرابی، مدیر عامل بیمه کارآفرین: شرکت های بیمه خصوصی از انگیزه های بالایی برخوردارند.

پیش بینی شده است و انجام مراحل و تشریفات قانونی هم مستلزم تمهید مقدمات لازم است، لذا فعالیت شرکت های بیمه خصوصی عملاً از سال ۱۳۸۲ آغاز شد. تعداد شرکت های بیمه خصوصی در سال ۱۳۸۳ به هشت شرکت و در آغاز سال ۱۳۸۴ به ۱۰ شرکت رسید.

حضور بیمه های خصوصی در شرایطی صورت گرفت که عملیات بیمه گری طی ربع قرن در انحصار بخش دولتی بود و تغییر شرایط و نگرش بیمه گزاران و جلب اعتماد آنان به بخش خصوصی از مهمترین چالش های فراروی شرکت های تازه تاسیس و نوپا بود. با وجود این مشکلات، بخش خصوصی موفق شد که در سال نخست فعالیت، یعنی در سال ۱۳۸۲ حدود ۲/۸ درصد پرتفوی بازار را به دست آورد و این سهم را در سال ۱۳۸۳ به ۱۱ درصد برساند و پیش بینی می شود که سهم بازار بخش خصوصی در پایان سال ۱۳۸۴ از ۱۵ درصد تجاوز کرده باشد.

گرچه خصوصی سازی در صنعت بیمه تحقق یافته، اما این خصوصی سازی با آزادسازی که لازمه بازار رقابتی است، همراه نبوده است.

مؤسسات بیمه خصوصی در حال حاضر از چه فرصت هایی برخوردارند و با چه چالش هایی روبرو می باشند؟ و چشم انداز این مؤسسات را در ده سال آینده چگونه می بینید؟
فعالیت شرکت های بیمه خصوصی در حال حاضر

عبدالحمود ضرابی، کارشناس ارشد مدیریت، عضو جامعه حسابداران رسمی، عضو انجمن حسابداران ایران و عضو هیات مدیره و مدیر عامل شرکت بیمه کارآفرین است. این مدیر اقتصادی کارآمد با ۳۵ سال سابقه و تجربه فعالیت در بخش های مختلف اقتصاد، صنعت و بیمه کشور، امروز در جایگاه مدیریت عامل یکی از شرکت های بیمه خصوصی قرار گرفته و در حالی که با غیرت و احساس مسوولیت از این نهاد نوپا مراقبت می کند، در اندیشه دستیابی به افق های تازه برای صنعت بیمه خصوصی است. عبدالحمود ضرابی، پاسخگوی پرسش های ما درباره چگونگی تولد و روند فعالیت های اولیه شرکت های بیمه خصوصی و چالش ها و فرصت های پیش روی فعالان در این عرصه است.

بانک و اقتصاد

جناب ضرابی، ضمن تشکر به خاطر قبول دعوت ما برای شرکت در یک مصاحبه اختصاصی، همانطور که اطلاع دارید، پس از تجربه بانکداری خصوصی، اخیراً شاهد حضور بخش خصوصی در صنعت بیمه کشور هم هستیم، لطفاً در ابتدا بفرمایید که موسسات بیمه خصوصی در شرایط امروز ایران چه جایگاهی دارند؟ و چه سهمی از بازار را از آن خود کرده اند؟
با تصویب قانون تاسیس مؤسسات بیمه غیردولتی در تاریخ ۱۳۸۰/۶/۶ صنعت بیمه کشور وارد مرحله جدیدی از تحول و دگرگونی شد و شرکت های بیمه خصوصی نیز مجاز به فعالیت در این رشته مهم اقتصادی شدند. از آنجا که تاسیس شرکت های بیمه تابع شرایطی است که در قانون تجارت و قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه گری

در همان چارچوب مقررات و آیین نامه های مصوب شورای عالی بیمه صورت می گیرد، از این رو، امتیازی نسبت به شرکت های بیمه دولتی ندارند. به بیان دیگر، گرچه خصوصی سازی در صنعت بیمه تحقق یافته، اما این خصوصی سازی با آزادسازی که لازمه بازار رقابتی است، همراه نبوده است. بنابراین، ضروری است که صنعت بیمه به تدریج به سوی آزادسازی سوق داده شود تا بخش خصوصی بتواند از توان و ظرفیت بالقوه خود در رقابت با بخش دولتی حداکثر استفاده را بنماید و در ارتقای فرهنگ بیمه و رشد و توسعه بازار نقش موثری را ایفا کند. البته نحوه ارائه خدمات، جلب رضایت مشتریان و خلاقیت و نوآوری نیز می تواند حتی در شرایط فعلی تا اندازه ای در موفقیت بخش خصوصی موثر باشد. در صورتی که موانع موجود برطرف شود و بازار رقابتی آنگونه که در کشورهای پیشرفته در صنعت بیمه وجود دارد، شکل بگیرد، می توان انتظار داشت که طی ۱۰ سال آینده سهم بخش خصوصی از بازار به حدود ۵۰ درصد افزایش یابد.

مؤسسات بیمه خصوصی تا چه حدی توانسته اند در شکستن انحصارهای دولتی و

ایجاد شرایط رقابتی در بازار بیمه داخلی موفق باشند؟

□ همانگونه که گفته شد، شرایط رقابتی واقعی در بازار بیمه کشور پدید نیامده است. با وجود این، کسب حدود ۱۵ درصد بازار توسط شرکت‌های بیمه خصوصی در سال‌های آغازین فعالیت این موسسات، قابل ملاحظه است. همچنین پرتفوی بازار در سال ۱۳۸۳ در مقایسه با سال قبل ۳۵/۸۴ درصد رشد داشته است. این رشد در بخش دولتی ۲۴/۴۴ درصد و در بخش خصوصی ۴۲۵/۴ درصد بوده که نویدبخش چشم‌اندازی روشن برای صنعت بیمه کشور می‌باشد.

❖ / آیا موسسات بیمه خصوصی انگیزه و توانایی لازم برای ایجاد تحول در بازار بیمه کشور را دارند و می‌توانند با به‌کارگیری تکنیک‌های مدرن، طراحی بیمه‌نامه‌های متنوع و جدید، شناسایی بازارها و ریسک‌های تازه، گرایش به سوی مشتری‌مداری و افزایش رضایت مشتریان و... تحول قابل توجهی را در بازار بیمه کشور به‌وجود آورند؟

□ مسلماً شرکت‌های بیمه خصوصی برای ایجاد تحول و نوآوری در صنعت بیمه از انگیزه بالایی برخوردارند، زیرا از یک سو باید در زمینه جذب و نگهداری مشتریان و رفع نیازهای بیمه‌ای آنان کوشا باشند و از سوی دیگر، باید بتوانند رضایت سهامداران خود را تامین کنند. بنابراین، انگیزه آنها در مقایسه با شرکت‌های بیمه دولتی مضاعف است. در خصوص میزان توانایی شرکت‌های خصوصی در ارائه خدمات سنتی و عرضه پوشش‌های متنوع و جدید و به طور کلی، ایجاد تحول در صنعت بیمه هم لازم است به این نکته اشاره شود که مدیران شرکت‌های خصوصی عموماً از افراد مطلع و متخصص و دارای تجربه درازمدت در صنعت بیمه می‌باشند و از توان اجرایی بالایی برخوردارند. همچنین کارکنان و عوامل اجرایی این موسسات از بین فارغ‌التحصیلان رشته‌های مرتبط با بیمه انتخاب شده‌اند و با گذراندن آموزش‌های حین خدمت، آمادگی لازم را به دست آورده‌اند. بدین ترتیب، ترکیب پرسنلی بیمه‌های خصوصی در مقایسه با بیمه‌های دولتی از شرایط مناسبتر و توان اجرایی خوبی برخوردار است.

❖ / به نظر جنابعالی، شرایط رقابتی صنعت بیمه کشور در آستانه الحاق به سازمان جهانی تجارت چگونه است؟ و روند الحاق چه پیامدهای

مثبت یا منفی برای این صنعت خواهد داشت؟
□ الحاق ایران به سازمان جهانی تجارت با چالش‌ها و فرصت‌های متعددی مواجه است. در ابتدا لازم است که شرایط رقابتی واقعی در بازار بیمه کشور ایجاد شود و صنعت بیمه خود را با شرایط جهانی تطبیق دهد تا شرکت‌های بیمه قادر به عرضه خدمات در سطح بین‌المللی باشند. این امر با ورود بخش خصوصی به بازار آغاز شده، ولی لازم است که با اصلاح قوانین و مقررات و با بهره‌گیری از دانش و تکنیک‌های پیشرفته رایج در کشورهای صنعتی، تقویت شود. با ایجاد شرایط و بستر لازم و تعامل با موسسات بیمه خارجی، می‌توان امیدوار بود که الحاق به سازمان جهانی تجارت دارای پیامدهای مثبت و سازنده برای صنعت بیمه کشور باشد.

سهم بازار بیمه‌های خصوصی از ۲/۸ درصد مربوط به سال ۱۳۸۲ و ۱۱ درصد مربوط به سال ۱۳۸۳، در سال ۱۳۸۴ به حدود ۱۵ درصد رسیده است.

❖ / به طوری که استحضار دارید، براساس مفاد برنامه جامع توسعه تجارت الکترونیک، که پس از تصویب هیات وزیران برای اجرا ابلاغ شده، مقرر است که صنعت بیمه کشور تا پایان ۱۳۸۵ نسبت به انجام امور زیر مبادرت ورزد:

* خودکارسازی سیستم بیمه همراه با راه‌اندازی مرکز داده متمرکز و سیستم جامع پشتیبانی بیمه‌ای که به صورت مشترک توسط شرکت‌های بیمه‌ای مورد استفاده قرار گیرد.

* طراحی و راه‌اندازی پورتال جامع بیمه به منظور ارائه انواع خدمات برخط (online) بیمه‌ای مانند بیمه خودرو، بیمه عمر، بیمه خانوار، سیستم‌های نرم‌افزاری بیمه، فروش بیمه‌نامه آتش‌سوزی منازل و خودرو از طریق اینترنت، مکانیزاسیون بیمه باربری، صدور و الحاقیه بیمه‌نامه، ساماندهی سیستم‌های عملیاتی موجود برای بهبود و زمینه‌سازی کاربرد بیمه الکترونیکی.

اینک بفرمایید که ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل صنعت بیمه کشور برای اجرای این برنامه تا چه حدی است؟ و شرکت بیمه کارآفرین، به

عنوان یک موسسه بیمه خصوصی در هر مورد چه اقداماتی را انجام داده است؟ و برای تحقق کامل این اهداف با چه موانع و مشکلاتی روبرو هستید؟ و چه راه‌حل‌ها یا انتظاراتی دارید؟

□ بیمه کارآفرین در زمینه صدور بیمه‌نامه از شبکه سراسری (online) استفاده می‌کند. برنامه صدور از طریق شبکه جهانی اینترنت هم مرتبط است و در هر لحظه کل عملیات صدور در اختیار مدیریت مرکزی شرکت قرار دارد و با این روش می‌تواند به شبکه نمایندگی و واحدهای صدور استانی دسترسی داشته باشد و نظارت فنی و عملیاتی نماید. طراحی و برنامه‌نویسی آن هم براساس متدولوژی Object Oriented استوار است و این امکان را دارد تا تغییر و توسعه در خواستی کاربران را عملی سازد. نظام کدینگ آن در کلیه رشته‌های بیمه‌ای یکسان بوده و از نظام آماری قوی با دقت و سرعت بالا برخوردار می‌باشد. به‌طورکلی، سیستم کامپیوتری شرکت قابلیت کارکرد به صورت online، ارتباط اتوماتیک برنامه‌های صدور و خسارت و صدور انواع بیمه‌نامه به صورت اتوماتیک، امکان تهیه Bordereau ماهانه، قابلیت انجام انواع استعلام‌ها و جستجوها به صورت online بر روی بانک مرکزی اطلاعات را دارد.

❖ / با توجه به تجربه تازه در زمینه پیوند بانکداری و بیمه‌گری (Bancassurance) و حضور همزمان بانک کارآفرین و بیمه کارآفرین در بازار مالی کشور، لطفاً چگونگی ارتباط و هماهنگی این دو نهاد مالی را از لحاظ استراتژی‌های مدیریتی و عملیاتی و مناسبات فیما بین آنها از لحاظ مالی و اجرایی تشریح بفرمایید. دستاوردهای این پیوند را مورد ارزیابی قرار دهید.

□ موسسان بیمه کارآفرین متشکل از بانک کارآفرین، گروه‌های صنعتی و ساختمانی و متخصصان طراز اول صنعت بیمه کشور می‌باشند. تعدادی از اعضای هیات‌مدیره این شرکت عضو هیات‌مدیره بانک کارآفرین نیز می‌باشند و با توجه به مشترک بودن مدیران ارشد بانک و بیمه، بالطبع همکاری خوب و بسیار نزدیکی بین این دو نهاد مالی برقرار است و در زمینه امور بیمه‌ای مورد نیاز بانک کارآفرین هم همکاری گسترده‌ای به وجود آمده و اغلب بیمه‌نامه‌های این بانک توسط این شرکت صادر می‌شود.

گفتگو از: اعظم هوشمند